

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 5

ΤΟ ΑΝΤΙΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ "ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ,"

Ἡ εἶδησις περὶ τῆς ἐν Μόσχᾳ συγκροτήσεως τοῦ ἰσ' κομμουνιστικοῦ συνεδρίου καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδηλώσεων ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ ὑπομνησθῆ τὸ περιβόητον ἀντιθρησκευτικὸν «πενταετὲς» σχέδιον τῶν ρωσικῶν Σοβιέτ, τὸ περὶ τοῦ ὁποίου διάταγμα εἶχε δημοσιευθῆ κατὰ Μάιον τοῦ 1932. Ἡ περὶ τοῦ πενταετοῦς τούτου ἀπόφασις οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰ μὴ ὅτι ἡ θρησκευτικότης τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ εἶνε ἀκόμη πολὺ βαθεῖα, παρὰ πάντα τὸν ἐπὶ δεκαπενταετίαν ὄλην ἀσκηθέντα κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἀπηνέστατον διωγμὸν, καὶ ὅτι διεψεύσθη ὁ δισχυρισμὸς τῶν ρώσων κομμουνιστῶν ὅτι «ὁ Θεὸς ὀριστικῶς ἐνίκηθη ἐν Ρωσίᾳ». Τὸ ἀντιθρησκευτικὸν πενταετὲς μαρτυρεῖ πᾶν τούναντίον: ὅτι δὲν ἐπῆλθεν ἡ τόσον ἀνυπομόνως ἀναμενομένη νίκη.

Τὰς λεπτομερείας τοῦ ἐν λόγῳ «πενταετοῦς» παρέσχεν ὁ «Νέος Πρωτοπόρος» — τὸ ὄργανον τῶν νεαρῶν ἀθέων — εἰς σειρὰν ἄρθρων παμμερῶς διαφωτιζόντων τὸ σχέδιον. Κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος δέον νὰ κλεισθῶσι πᾶσαι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ σχολαί, διότι λειτουργοῦσιν ὅπωςδῆποτε ἔτι τινὲς διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου, οἷον ἡ ἐν Μόσχᾳ Θεολογικὴ Ἀκαδημία συντηρουμένη κυρίως δι' ἀμερικανικῶν χρημάτων, κλπ. Πάντες οἱ θρησκευτικοὶ λειτουργοὶ θὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐστερημένων οἰουδήποτε δικαιώματος. Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος θὰ κλεισθῶσι πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ναοὶ τῶν μεγαλειτέρων πόλεων, οἱ δὲ τῶν κωμῶν καὶ τῶν χωρίων θὰ κλείωνται βαθμηδὸν δι' ὅλης τῆς πενταετίας, οὕτως ὥστε κατὰ τὴν λήξιν αὐτῆς οὐδεὶς ναὸς οὐδενὸς θρησκευματος θὰ ὑπάρχη ἀνά τὴν σοβιετικὴν δημοκρατίαν. Συγχρόνως ἀπὸ τοῦ β' ἔτους αὐτῆς πάντα τὰ σοβιετικὰ καθιδρύματα θὰ «ἀποκαθαρθῶσιν ἀπὸ τῶν ὀπωςδῆποτε θρησκευόντων, θὰ ἀπαγορευθῆ ἡ ἔκδοσις οἰωνδήποτε βιβλίων, φυλλαδίων, περιοδικῶν καὶ παντὸς ἐντύπου θρησκευτικοῦ περιεχομένου, οἰαδήποτε δὲ κατασκευὴ ἀντικειμένων θρησκευτικῆς χρήσεως (σταυρῶν, ἀμφίων κλπ.) θὰ τιμωρῆται δικαστικῶς. Παράλληλως θὰ παρασκευασθῶσιν 150 κινηματογραφικαὶ

ταινίαι ἀντιθρησκευτικοῦ περιεχομένου. Κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς πενταετίας — καὶ εἶνε τοῦτο τὸ ἔφετεινόν — θὰ σημειωθῆ ἰδιάζουσα ἔντασις τῆς ἀντιθρησκευτικῆς ἐκστρατείας. Τὸ ἔτος τοῦτο θὰ ἀποκαλεῖται «ἔτος δραστηριότητος τῶν ἀθέων κυρφελῶν». Κατ' αὐτὸ θὰ ἐξορισθῶν ἐκ Ρωσίας πάντες οἱ ἔτι ἐν τῇ χώρᾳ ἀπομείνοντες κληρικοὶ καὶ τὰ ἱερωμένα πρόσωπα πάντων τῶν θρησκευμάτων, ὅσοι δὲν ἤθελον ἀπαρνηθῆ τὴν ἱερωσύνην καὶ καθ' ὅλου τὴν θρησκευτικὴν κλήσιν τῶν μέγχοι δὲ τῆς πρώτης τοῦ προσεχοῦς Μαΐου πρέπει νὰ κλεισθῶν πάντες οἱ ἐν ταῖς πρωτεύουσαις καὶ ταῖς ὀπωςδῆποτε κυριωτέραις πόλεσι τοῦ κράτους ναοὶ πάντων τῶν θρησκευμάτων. Κατὰ τὸ δ' ἔτος πάντες οἱ ὑπόλοιποι ναοὶ καὶ οἱ εὐκτήριοι οἴκοι θὰ δημευθῶσιν ὀριστικῶς διὰ νὰ μεταβληθῶσιν εἰς κινηματογράφους, λέσχας καὶ ἄλλα «κέντρα διασκεδάσεων καὶ ἀναψυχῆς». Τέλος δὲ τὸ ε' ἔτος θὰ ἀποτελέσῃ τὴν κορωνίδα καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ διωγμοῦ, τὸ ζεν'θ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ «ἀντιθρησκευτικοῦ μετώπου», τὸν ὀριστικὸν ἀφανισμόν παντὸς ἐν Ρωσίᾳ ἔχρους ὑπομνησκοντος ὀπωςδῆποτε τὴν θρησκείαν.

Τοῦτο εἶνε κατὰ τὰς ἀδρότερας τοῦ λεπτομερείας τὸ ἀντιθρησκευτικὸν πενταετὲς σχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἔναρξις μὲν ἐκηρύχθη τῇ 15 Μαΐου τοῦ 1932, ἡ λήξις δὲ θὰ σημειωθῆ τῇ 1 Μαΐου 1937.

Αἱ κρίσεις τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ διατυπώσωμεν ἐπὶ τοῦ νέου αὐτοῦ πενταετοῦς ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ εἶνε εὐνόητοι μὲν διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ἀκατάλυτον τῆς θείας ἡμῶν θρησκείας, ἀνάξια δὲ προσοχῆς καὶ ἀντικείμενον χλευασμοῦ διὰ τοὺς ἀντιθέους κομμουνιστάς. Διὰ τοῦτο προτιμῶμεν νὰ παραθέσωμεν τὰ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου σχόλια ὀργάνων τοῦ σοσιαλιστικοῦ τύπου, ὡς προσερχόμενα ἐκ τῆς ἀντιθέτου μὲν πρὸς ἡμᾶς, συγγενοῦς δὲ πρὸς τοὺς σοβιετικούς παρατάξους. Ἴδου λοιπὸν τί ἀναγινώσκωμεν ἐν μακρῷ σχετικῷ ἄρθρῳ τῆς ἐν Βαρσοβίᾳ ἐκδιδομένης πολωνικῆς σοσιαλιστικῆς ἐφημερίδος «Narzęd»:

«Οἱ δημιουργοὶ τῶν σχεδίων τούτων οὐδ' ἐλαχίστην προφανῶς ἔχουν ἰδέαν τῆς ἱστορίας τοῦ Χριστιανισμοῦ. Οὐδὲν ἤκουσαν περὶ τῶν ποταμῶν ἐκείνων

τοῦ αἵματος καὶ τοῦ πυρός, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ ρωμαῖοι αὐτοκράτορες «ἐξέκαμαν» τὸν Χριστιανισμόν, καὶ βραδύτερον ἢ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία «ἐξέκαμαν» τὸν Προτεσταντισμόν. Εἶνε γεγονός, ὅτι ἡ θρησκεία ἀνθεὶ διωκομένη καὶ ἡ θρησκευτικότης ἀποκτῶ περισσοτέραν βαθύτητα, τοῦτο δὲ φαίνεται τελείως ἀγνωστον εἰς τὰς ἀφοπλιζόμενας πρωτογόνους ἀφελεῖς κεφαλὰς. Ἡ ἀφελὴς πεποιθήσις ὅτι ἡ ἐξουσία τοῦ κλήρου θὰ ἐκμηδενίσῃ τὴν θρησκείαν εἶνε ἰδιαζόντως παράδοξος ἐν Ρωσίᾳ, ὅπου μία τῶν διαδεδομένων αἰρέσεων εἶνε ἡ τῶν «ἀπροσβυτερικῶν». Ἡ αἴρεσις αὕτη ὑφίσταται ἀπὸ τοῦ ἰη' αἰ., συνίσταται δὲ εἰς τὸ ὅτι δὲν παραδέχεται ποιμαίνουσαν Ἐκκλησίαν, ἱερόν κλῆρον, πρεσβυτέρους, ποιμένας ὑπὸ οἰανδήποτε μορφῆν. Τὰ μυστήρια τελεῖ πᾶς οἰκογενειάρχης καὶ τὰς προσευχὰς ἀπαγγέλλει ὁ πρεσβύτερος τῶν παρισταμένων οἰκογενειάρχων. Ἐπὶ 200 ἔτη οὗτοι δὲν εἶχον ἰδίους ναοὺς, ἐξορίζοντο εἰς τὴν Σιβηρίαν καὶ ἐδιώκοντο παντοιοτρόπως. Τὰ πάντα ὑπέμενον· μετὰ τὸ διάταγμα δὲ τῆς ἀνεξίθρησκείας τοῦ 1905 ἐνεφανίσθησαν ἐξαίρνης ὡσεὶ ἀναπηδήσαντες ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς κατὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων. Ἄλλαι αἰρέσεις, τὰς ὁποίας δῆθεν διέλυσε τὸ τσαρικὸν καθεστῶς, ἐπ' ἴσης ἐπέζησαν τῆς «διαλύσεως», ἢ ὁποία οὐχ ἤττον συντελεῖτο ἐπὶ σειρὰν ἑτῶν οὐχὶ πέντε, ἀλλὰ ἐπὶ δεκάδας πολλῶν ἑτῶν, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ὅλας. Ἡ ἀφέλεια τῶν φανταζομένων ὅτι τῇ βοήθειᾳ 150 κινήματογραφικῶν ταινιῶν, διὰ τῆς καταργήσεως τῶν ναῶν, διὰ τῆς ἐξουσίας τῶν ἱερέων κλ. θὰ «ἐξεκάμουν» τὴν θρησκείαν ἐντὸς μιᾶς πενταετίας, ἀληθῶς καταπλήσσει μὲ τὴν ἀμάθειάν των.

Ἄλλ' εἶνε ἐνδιαφέρων καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ ἐμφανίζεται ἡ πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ πενταετοῦς. Τὸ σχέδιόν του βασίζεται ἐξ ὀλοκλήρου ἐπὶ τῆς δυνάμεως τῆς ὕλικῆς, οὐχὶ δὲ τῆς ἠθικῆς ἰσχύος. Διὰ τοῦτο ἡ πραγματοποίησις του ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν ἀπέναντι τοῦ ἀθέου πενταετοῦς θὰ λάβουν οἱ παράγοντες τῆς φυσικῆς δυνάμεως, δι' ἧς συγκρατεῖται ἡ ἐξουσία τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως. Προκειμένου περὶ τοῦ στρατοῦ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κλήμης Βοροσίλωφ—εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου εὐρίσκειται ἡ πᾶσα ἐξουσία ἐπὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς σοβιετικῆς Ρωσίας, διότι εἰς τὸ πρόσωπόν του συγκεντρῶνται ἡ ἐξουσία καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν—, οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἀπεφάνθη περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος ἀπερ.φράστως: «Ἀπαγορεύω εἰς οἰονδήποτε Γλαροσλάβοκην νὰ ἀποτολμήσῃ νὰ ὀργανώσῃ ἀντιθρησκευτικὰ κέντρα ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν φρουραί». Εἰς τὴν κατηγορηματικὴν δὲ ταύ-

την διαταγὴν ὁ σοβιετικὸς ἀρχηγὸς προσέθεσε ζωηρὰν καὶ κατηγορηματικὴν δήλωσιν ἐπὶ τοῦ ἀνακινήθεντος ζητήματος τῆς δημιουργίας ζυμώσεως εἰς τὰ στρατιωτικὰ τμήματα δι' ἐξυβρίσεως τῶν θρησκευτικῶν συναισθημάτων τοῦ στρατιώτου: «δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψω, καὶ αἱ συζητήσεις εἶναι περιτταί». Αὐτὰ ἐδήλωσεν ὁ Βοροσίλωφ, καὶ ἐκ τῶν κυβερνητικῶν κύκλων οὐδ' ἡ ἐλαχίστη διαμαρτυρία ἀπετολήθη. Ἡ «διάλυσις» λοιπὸν αὕτη τῆς θρησκείας δὲν πρέπει νὰ θίξῃ τὰς φρουριακὰς πόλεις. Ἄλλ' ἐπ' ἴσης εἶνε προβληματικὴ ἡ χρησιμοποίησις τῶν στρατευμάτων πρὸς κατευνασμόν τῶν χωρικῶν ἐν ἧ περιπτώσει οὗτοι θὰ ἠνοῦντο νὰ παραδώσουν τοὺς ναοὺς των ἵνα μεταβληθοῦν εἰς διασκεδαστικὰ κέντρα...»

Ταῦτα ἀναγράφει ἡ προμνημονευθεῖσα σοσιαλιστικὴ ἐφημερὶς ἐν σχέσει πρὸς τὴν σκοπιμότητα τοῦ νέου πενταετοῦς.

Ἄλλ' εἰς ταῦτα ἐπιπροσθέτει καὶ τὰ ἀκόλουθα λίαν ἐνδεικτικά. «Εἶνε γνωστὸς ὁ περιβόητος Μπουμπνώφ, ὁ ἰστάμενος ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐπ' ἴσης διαβοήτου Γκεπεοῦ. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Πολιτικοῦ γραφείου τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος ἐπισυνέβη σύγκρουσις ἐξ ἀφορηῆς καθαρῶς θρησκευτικῆς. Ἡ σύζυγος δῆλα δὴ τοῦ Μπουμπνώφ εἶχε βαπτίσει τὸν υἱὸν της ἐν ὀρθοδόξῳ ναῷ. Πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι τῶν ἀνωτάτων κύκλων τοῦ κομμουν. κόμματος ὅπως ἐπιτύχουν νὰ πεισθῇ ὁ σύζυγός της νὰ διαζευχθῇ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν σύζυγόν του ἀπέβησαν ἄκαρποι· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱὸς του ἐξηκολούθει νὰ ἀνατρέφεται ἐν πνεύματι θρησκευτικῷ. Ὁπερ δηλοῖ—λέγει τὸ σοσιαλ. φύλλον—ὅτι καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς ἀνωτάτας σφαίρας τῶν κομμουνιστῶν ὑπάρχουν οἱ θρησκευόντες, καί, κατ' ἀκολουθίαν, ἡ Γκεπεοῦ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ἀπολύτως πειθῆνιον ὄργανον τοῦ κομμουν. κόμματος ἐν τῷ κατὰ τῆς θρησκείας ἀγῶνι του».

Ὁ ἐχθρὸς, καθ' οὗ ἐκινήθη καὶ κινεῖται μετὰ τόσης μάλιστα λύσεως ὁ ρωσικὸς μπολσεβισμὸς, εἶνε ἰσχυρότατος, μόνον δ' ὡς ἀψυχολόγητοι καὶ ἀνιστόρητοι, πράγματι, δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν οἱ δισχυρισμοὶ του περὶ ταχείας καὶ ὀριστικῆς διαλύσεως τῆς θρησκείας. Τὸ σχέδιον τῆς ἀντιθρησκευτικῆς πενταετίας μαρτυρεῖ ὅτι, παρὰ τὸν μέχρι τοῦδε δεινότατον ὄντως καὶ σατανικώτατον ἀντιθρησκευτικὸν διωγμόν, ὑφίσταται ἐν Ρωσίᾳ εἰς εὐρυτάτην κλίμακα βαθεῖα θρησκευτικότης, διότι δὲν πολεμοῦν ἀνύπαρκτον ἐχθρόν, οὐδὲ στήνονται πυροβολαρχαὶ ἐναντίον στρουθίων. Τὸ γεγονός μάλιστα τῆς ἐπὶ ὀλοκλήρον δεκαπενταετίαν ἐπιβραδυνθείσης ἐπινοήσεως τοῦ «πενταετοῦς» φανερώνει ὅτι οἱ μπολσεβίκοι

εὐρίσκοντο ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἐφαρμόσωσιν αὐτὸ ἐνωρίτερον, διότι θὰ ἦτο πολὺ ἐπικίνδυνον. Ὁ κίνδυνος οὗτος θεωρεῖται μετριασθεὶς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ἡ νέα γενεὰ ἐξεπαιδεύθη ἐπιμελῶς ἐν πνεύματι ἀντιθρησκευτικῷ καὶ δι' αὐτῆς εὐχερεστέρα ὑπολογίζεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀντιθρησκευτικῆς πολιτικῆς. Καὶ πάλιν ὅμως ἡ σοβιετικὴ ἐξουσία δὲν ἀποφασίζει νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν κατὰ τῆς θρησκείας πολιτικὴν τῆς μεθ' οἴου τρόπου συνήθως ἐφαρμόζει τὰς λοιπὰς δράσεις τῆς. Ἀπόδειξις τούτου πρόχειρος εἶνε ὅτι ὁ τύπος τῆς Μόσχας δὲν ἐπέδειξεν ἐνθουσιασμόν—ὡς εἰς ἄλλας παρομοίας περιπτώσεις πράττει—ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει τοῦ νέου «πενταετοῦς», δὲν ἐκκαλεῖ εἰς δράσιν, δὲν ἐμψυχώνει, δὲν διεγείρει τὰς μάζας εἰς φανατισμὸν ὑπὲρ τῆς νέας αὐτῆς ἐκστρατείας. Ἡ ἐφεκτικότης καὶ ἡ διστακτικότης αὕτη τοῦ μπολσεβικοῦ τύπου οὐδὲν ἄλλο δυνύει, εἰ μὴ ὅτι δὲν ὑπολογίζουν εἰς εὐκόλον νίκην.

Ἀνεξαρκῆτως ὅμως τῆς μαρτυρίας τῆς Ἱστορίας περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ πρωτοφανοῦς, ὁμολογούμενος, διωγμοῦ τούτου, ἡ πίστις ἡμῶν ἀπὸ τοῦδε ἐλέγχει τὰ τοῦ μέλλοντος μήπω βλεπόμενα. Ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πόλεμος τοῦ Χριστιανισμοῦ θὰ ἦνε ἔτοιμος νὰ ἐορτάσῃ τὴν κατ' αὐτοῦ νίκην του, θὰ φωτισθῇ ὡς ὀριστικὴ κατὰ κράτος ἡττὰ του ἀπὸ τὴν ἡὼ μᾶς θρησκευτικῆς ἀναγεννήσεως, ἡ ὁποία θὰ σημάγῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ τέλους τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ καθεστώτος καὶ τὴν ἐπιτολὴν νέας ἐποχῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἐὰν τοιαύτη ἦνε ἡ ἀκράδαντος πάντων τῶν πιστευόντων πίστις, δέον, ἐξ ἄλλου, νὰ ὁμολογηθῇ ἐν εἰλικρινείᾳ, ὅτι ἡ σύγχρονος πεπολιτισμένη χριστιανικὴ ἀνθρωπότης δὲν ἐπέδειξε τὸ προσήκον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἐν τῇ σοβιετικῇ Ρωσίᾳ κατὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας τερατογεγόμενα, κωφὴ πρὸς τοὺς ἀλαλήτους στεναγμοὺς καὶ τὰς ἀπειριγράπτους δοκιμασίας τοῦ μεγάλου ἐκείνου λαοῦ καὶ τυφλὴ πρὸς τὰ ἐρεσίπια τῶν κατακρημνιζόμενων χριστιανικῶν ναῶν. Τὸ πνεῦμα Χριστοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐνώσει τοὺς χριστιανούς συμπάσης τῆς ὑψηλῆς εἰς μέτωπον ἐνιαῖον ἀπέναντι τοῦ τρομεροῦ μπολσεβικείου σατανισμοῦ, ὅστις μετὰ τσαύτης ἀναιδοῦς θρασύτητος καθυβρίζει ὅτι ἡ μᾶλλον προηγμένη ἐπιτομή τῆς ἀνθρωπότητος γεραίρει ὡς τὴν ὑψίστην ἀξίαν, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀποβαίνει κτήνος καὶ ἡ ζωὴ ἀποστερεῖται πάσης ἐννοίας.

ΦΩΝΗ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Τί γράφουν οἱ Πατέρες τῆς Μεγίστης Λαύρας περὶ τῶν Παλαιοημερολογιτῶν

Γ'.

Περὶ Σχίσματος καὶ Ἀφορισμοῦ.

Οἱ «Ζηλωταί», παρεξηγήσαντες τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τοῦ σχίσματος, ἐνόμισαν—ὡς εἶδομεν—ὅτι «αὐτομάτως γίνεται τις σχισματικὸς, αἰρομένης τῆς χάριτος ἀπ' αὐτοῦ», εὐθὺς ὡς προκύψῃ διαφορὰ τις, καὶ ἔνεκα τούτου θεωροῦσιν ὡς «σχισματικούς» πάντας τοὺς ἀκολουθοῦντας τὸ διωρθωμένον ἡμερολόγιον, «κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν». Ἄλλὰ... «ἀλλοίμονον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην», τῆς ὁποίας τὸ κύρος καὶ ἡ κανονικότης θὰ ἐξηστᾶτο «ἀπὸ τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν ἤθελε κάμει... ὁ τυχών»! Ὅτι τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει δῆλον γίνεται καὶ ἐκ τοῦ 5'. κανόνος τῆς Β'. Οἴκουμ. Συνόδου, κατὰ τὸν ὅποιον αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ θεωροῦνται μόνον οἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς τοιοῦτοι ἀποκηρυσσόμενοι. Ἐὰν δὲ ἠθέλομεν ἀποδεχθῆ τὴν ἐρμηνείαν τῶν «Ζηλωτῶν», τότε πραγματικοὶ σχισματικοὶ θὰ ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, «διότι ἀποσκιρτήσαντες ἐκ τῆς ὀλομελείας τῆς Ἐκκλησίας... ἀντιτάσσονται πρὸς τὸν κανονικὸν Ἀρχιεπίσκοπον (Κων)πόλεως) τὸν παρ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας ὡς τοιοῦτον ἀναγνωριζόμενον».

Ἡ ἱστορία ἰδίως τοῦ σχίσματος τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀποδεικνύει ὅτι τὸ σχίσμα δὲν ἐπέρχεται αὐτομάτως. Διότι ἐπὶ 400 καὶ πλέον ὀλόκληρα ἔτη, «μὲ ὄλας τὰς καινοτομίας» τῶν λατίνων, «ὑπῆρχομεν ἠνωμένοι καὶ ἐθεωροῦμεθα μετ' αὐτῶν Μία Ἐκκλησία» καὶ ὁ Πάπας Ῥώμης, κατὰ τὸν Ἀντιοχείας Πέτρον (γράφοντα πρὸς Μιχαὴλ τὸν Κηρουλάριον) «ἐν τοῖς ἱεροῖς διπτύχοις ἀνεφέρετο» μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο τὸ σχίσμα ἐπισήμως πλέον. «Ὅποιοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι ὑπῆρχον τότε, οἱ αὐτοὶ ὑπάρχουν καὶ σήμερον» καὶ φυσικὸν εἶναι νὰ μὴ δύναται σήμερον ἄλλως νὰ συμβῇ». Μὴ τοίνυν—κατὰ τὸν Ι. Χρυσόστομον—ἡμέρας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτοὺς παρατηρῶμεν, ἀλλὰ πανταχοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπώμεθα. Μὴ τοίνυν σκιαμαχῶμεν, μηδὲ ὑπὲρ τῶν τυχόντων φιλονεικοῦντες ἐν τοῖς μεγάλοις ἑαυτοὺς καταβλάπτωμεν».

Ἀκριβῶς τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς εἰρηνικότητος καὶ τῆς συγκαταβατικότητος ἠκολούθησεν ἡ Ἐκκλησία πάντοτε, ἱεράρχαι δὲ σοφοί, ὡς Μάρκος ὁ Ἐφέσου, Πέτρος ὁ Ἀντιοχείας, Γεννάδιος ὁ Σχολάριος κ. ἄ. ὁμιλοῦντες περὶ τῶν καινοτομιῶν τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, ἐδήλουν, ὅτι θὰ ἦσαν πρόθυμοι νὰ τὰς

συγχωρήσουν ὅλας, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε τὸ δογματικὸν ζήτημα τοῦ Filioque. «Συμφωνεῖ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς ἀληθείας μὲ τὸ διέπον τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν Ζηλωτάς;» Ἄλλ' ὁ Ἄπ. Ἰάκωβος λέγει: «Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐρίθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ καυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἀνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος ψυχικὴ δαιμονιώδης· ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα».

Νομίζουσιν οἱ «Ζηλωταὶ» ὅτι ἀποτελεῖ—ὡς γράφουσι πού—«δογματικὴν ἀλλοίωσιν» ἢ ἔνεκα τῆς ἡμερολογιακῆς διορθώσεως «ἀσυμφωνία εἰς τὸ ἐορτάζον». Τὴν ἀπάντησιν ὁμῶς εὐρίσκομεν ἤδη παρὰ τῷ Ἱ Χρυσοστόμῳ, ὅστις ἐμφαντικώτατα ἐκήρυσσεν ὅτι, «τὸ μὲν γὰρ τῷ δε ἢ τῷ δε τῷ χρόνῳ νηστεῦσαι οὐκ ἔστιν ἔγκλημα, τὸ δὲ σχίσαι τὴν Ἐκκλησίαν καὶ φιλονεικῶς διατεθεῖναι καὶ διχοστασίαν ἐμποιεῖν ἀσύγνωστον καὶ κατηγορίας ἀξιὸν καὶ πολλὴν ἔχει τὴν παρὰ Θεοῦ τιμωρίαν». Ἀλλά, καὶ ἂν ἀπετέλει πράγματι «δογματικὴν ἀλλοίωσιν» ἢ διαφορὰ τῶν ἡμερομηνιῶν καὶ ἂν ἀπετέλει πρᾶξιν ὑποκειμένην τῷ «ἀναθέματι», δὲν ἦτο δυνατόν νὰ θεωρηθῆται τὸ «ἀνάθεμα» τοῦτο ὡς ἐνεργοῦν αὐτομάτως, χωρὶς τὴν μεσολάβησιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκκλησιαστικῆς πράξεως; Παραστατικώτατα διευκρινίζει εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ βου ἀποστολικοῦ κανόνος τὸ «Πηδάλιον», ὅτι δὲν θεωρεῖται ἀναθεματισμένος ὁ ὑποπεσὼν εἰς παραπτώμα, πρὶν ἢ ἡ σχετικὴ ἀπόφασις ἐκδοθῆ, «καθὼς καὶ ὅταν βασιλεὺς προστάξῃ ἕνα δοῦλόν του νὰ δειρῇ ἕνα ἄλλον ὅπου τὸν ἔσφαλεν, ἐὰν ὁ προσταχθεὶς δοῦλος δὲν ἐνεργήσῃ τοῦ βασιλέως τὴν προσταγήν, ἄδαρτος ἔμεινεν ἐκεῖνος ὅπου ἔσφαλεν εἰς τὸν βασιλέα», καίτοι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι οὗτος «ὑπόδικος εἰς τὸν δαρμόν». Διότι εἶναι φανερόν—ὡς αὐτόθι ἀναγράφεται—«ὅτι ἢ προσταγὴ τῶν κανόνων χωρὶς τὴν ἔμπρακτον ἐνέργειαν... τῆς Συνόδου εἶναι ἀτέλεστος ἀμέσως καὶ πρὸ κρίσεως μὴ ἐνεργοῦσα καθ' ἑαυτήν», τοῦτο δ' ἀκριβῶς σημαίνει τὸ «καθαριεῖσθαι προσταζόμεν» τοῦ μζ' ἀποστολ. κανόνος, ὁμιλοῦντος περὶ τῶν δεχομένων τὸ αἱρετικὸν βάπτισμα κληρικῶν.

Καθὼς ἄρα οἱ «Ζηλωταὶ» οὗτοι «μετὰ τρόμου ἀποφεύγουσι τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν μνημονευόντων τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην», διότι οὗτοι εὐρίσκονται ἐν κοινῶνι πρὸς δῆθεν «ἀκοινώνητον», διότι «ἐὰν δὲν ἐπέμβῃ ἐπίσκοπος ἢ σύνοδος ζώντων ἐπισκόπων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιβληθῶσι τὰ ἐπιτίμια ταῦτα εἰς ἕτερόν καὶ νὰ γίνῃ οὗτος ἀκοινώνητος». Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ ἐπεκρέματο μέγας κίνδυνος ἐναντίον πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν χριστιανῶν, διότι «τίς

δύναται νὰ καυχῆθῃ σήμερον ὅτι εἶναι αὐστηρὸς τηρητῆς τῶν ἰ. κανόνων;» Τί θὰ γίνῃ δὲ ὅταν θὰ θεωρηθοῦν ὡς αὐτομάτως ἀφωρισμένοι οἱ λαϊκοὶ καὶ ὡς αὐτομάτως καθηρημένοι οἱ κληρικοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι παρέβησαν ὅπωςδῆποτε τοὺς κανόνους τοὺς ἀφορῶντας τὴν βρωσὴν κρέατος ἀπὸ «ἄσφακτον ζῶον», (ζγ' ἀποστολ.), ἢ τὴν μέχρι τέλους ἀκρόασιν τῆς Θ. Λειτουργίας καὶ τακτικὴν θ. μετάληψιν (θ' ἀποστολ.), ἢ τὰ τυχερὰ παιγνίδια (ν' τῆς ΣΤ'. Οἴκουμ), ἢ τοὺς εἰς κατηλεῖα καὶ καφενεῖα συχνάζοντας (νδ' ἀποστολ.), ἢ τοὺς ἐπὶ τόκῳ δανείζοντας (μδ' ἀποστολ.), ἢ τοὺς μὴ τηροῦντας τὰς καθιερωμένας νηστείας; (ξθ' ἀποστολ.), κτλ. «Ἐὰν λοιπὸν ἐρμηνευθῶσιν (οἱ κανόνες) οὗτοι συμφώνως μὲ τὴν ἐρμηνείαν, τὴν ὁποῖαν προσέδωκαν οἱ ἀδελφοὶ Ζηλωταὶ» εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς «ἀκοινωνησίας» διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς πρὸς τὸν Οἴκουμ. Πατριάρχην ἐπαφῆς, «τότε πρῶτοι οὗτοι εὐρίσκονται ἀφωρισμένοι, ἀναθεματισμένοι καὶ οἱ ἱερεῖς τῶν καθηρημένοι, καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ ἅπαν τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας», διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δυσκόλως θὰ εὐρεθῆ μεταξύ αὐτῶν ὁ μὴ παραβὰς ὅπωςδῆποτε ἕνα τῶν ἀνωτέρω κανόνων, θὰ εἶναι καὶ ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπεκοινωνήσαν οὗτοι ἐν τοῖς ναοῖς, τοῦλάχιστον, κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, πρὸς παραβάτας τῶν κανόνων τούτων καὶ ἄρα νὰ μὴ ὑπόκεινται εἰς τὴν παράβασιν τοῦ κανόνος ἀκριβῶς τὸν ὁποῖον ἰδιαιτέρως φοβοῦνται καὶ ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύει τὴν μετὰ τῶν «ἀκοινωνήτων» ἐπικοινωνίαν. Ἀλλὰ μία τοιαύτη σκέψις θὰ ὠδήγει κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἀναγκαῖον συμπέρασμα ὅτι καὶ κληρικῶν τοιούτων τὰ μυστήρια μένουσιν ἀνεργήματα, διότι οὗτοι «δὲν ἔχουσι τὴν χάριν τοῦ καθαγιαζέειν» καὶ εἰς τὸ τέλος. . «εὐρισκόμεθα καὶ ἀβάπτιστοι!»

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ

[3]

4) Μονὴ τοῦ ἁγ. Χαράλαμπος.

Κεῖται κατὰ τὴν θέσιν Κακόρεμμα καὶ ἀποτελεῖ σήμερον ἱερὸν κἀθισμα. «Ὁ ναύσκος τοῦ ἁγ. Χαράλαμπος λευκὸς ἄσπιλος μὲ τὰ κελλία του τὰ λευκά, δύο κόρδαις χαμηλὰ μονόροφα καὶ μίαν γωνίαν ὑψηλὴν δυτικοβορειᾶν χρησιμεύουσαν ὡς ξενῶνα—ὅπου φαιδρύνεται ἡ θλιμμένη ψυχὴ ἅμα ἀναβῆ τις καὶ κυττάξῃ ἀπὸ τὸ παράθυρον τοὺς πελωρίους βράχους τὰ βουνὰ ἐπάνω καὶ τὸ πέλαγος τοῦ βορρᾶ, ἀπλούμενα πρὸς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ τὸν θεσπέσιον Ἄθωνα—εἶνε ποθεινὸν προσκύνημα ὄλων τῶν νησιωτῶν καὶ τῶν κατοίκων ἀκόμη τῆς ἀντικερυνῆς κωμοπόλεως,

δπου λευκάζουν κατέναντι τὰ κτίριά της ἐπὶ τῶν πολυσιδῶν κλιτύων τῆς δειράδος»¹.

Πότε ἀρχικῶς ἐκτίσθη ἡ Μονὴ τοῦ ἁγ. Χαραλάμους εἶνε ἄγνωστον. Γνωρίζομεν μόνον ὅτι ὀλίγον πρὸ τοῦ 1809 εἶχεν ὑποβιβασθῆ αὐτὴ εἰς κἀθισμα καὶ ἀνεκαινίσθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὑπὸ τινος μοναχοῦ Ματθαίου τῆ μερίμνη καὶ τοῦ ἐπισκόπου Σκιαθοῦ καὶ σκοπέλου Εὐγενίου². Μετὰ τὴν ἀνακαινίσειν ἀνυψώθη πάλιν εἰς Μονήν, τοῦ Ματθαίου γενομένου καὶ πρώτου ἡγουμένου αὐτῆς. ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐγγράφου κειμένου παρὰ τῷ κ. Δημ. Κ. Γαλάτῃ, ταχέως ὅμως διελύθη, ἀφοῦ, ὡς ἐξ ἄλλων ἐγγράφων γίνεται φανερόν, τῷ 1827 ἤρχισεν ἡ πώλησις τῶν κτημάτων αὐτῆς. Διαλυθεῖσα παρέμεινεν ὡς κἀθισμα μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων καὶ ἀνήκει σήμερον εἰς τὴν κοινότητα Σκιαθοῦ.

Ἐκ τῶν κληρικῶν, οἵτινες κατὰ καιροὺς διηθύναν τὸ κἀθισμα, σημειοῦμεν τοὺς ἐξῆς: τὸν Ἀνθιμον, φίλον τοῦ προφῆν Ἡλείας Ἰωνᾶ, τοῦ ὁποίου ἀλληλογραφία σώζεται ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὸν Μακάριον, σπουδαῖον πνευματικόν τὸν Ἰωσήφ Καραμσαλῆν καὶ τὸν Δαμιανὸν Παρίσην Σκιαθίους, οἵτινες ἀμφότεροι ἐγένοντο καὶ ἡγουμένοι τῆς Μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ Δαμιανοῦ Παρίση ἀνεκαινίσθη τὸ ὅλον κἀθισμα καὶ σήμερον διατηρεῖται τοῦτο ἐν πολὺ καλῇ καταστάσει. Ἐνταῦθα δὲ θὰ διήρχετο τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του καὶ ὁ ἀκαδημαϊκὸς μοναχὸς Ἀνδρόνικος Μωραϊτίδης, ἐὰν ὁ θάνατος δὲν τὸν ἀφῆραπαζεν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς μοναχὸν κουράν του³.

Τὸ ναῖδριον, ρυθμοῦ μονοκλίτου βασιλικῆς μετὰ τρούλλου, ἔχει ἐπισκευασθῆ ὀλόκληρον τῷ 1903 κατασκευασθέντος καὶ νέου ξυλίνου τέμπλου καὶ διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν ἂν ἦτο πρότερον εἰκονογραφημένον. Ἐκ τῶν ἐντὸς τοῦ ναοῦ οὐδὲν παρουσιάζει ἐξαιρετικὴν ἀξίαν σημειοῦμεν μόνον τὴν ἐν αὐτῷ ὑπαρξίν τῆς παλαιᾶς εἰκόνας τοῦ ἁγίου Χαραλάμους⁴.

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΡΑΓΚΟΥΛΑΣ

Πτυχ. Θεολογίας

1. Α. Παπαδιαμάντη Φορτωμένα κόκκαλα.

2. Τρ. Εὐαγγελίδου. Ἡ νῆσος Σκιάθος σ. 87. Ὁ Εὐγένιος οὗτος εἶνε ὁ τελευταῖος ἐπίσκοπος Σκιάθου καὶ Σκοπέλου ἐπισκοπεύσας ἀπὸ τοῦ 1796 διαδεχθεὶς τὸν Ματθαῖον μέχρι τοῦ 1842, ὁπότε θανόντος τούτου ἡ ἐπισκοπὴ, προσωρινῆ οὖσα ἀπὸ τοῦ 1833, ἔμεινε χηρεύουσα ἐπὶ δέκα ἔτη καὶ εἶτα συνεχωνεύθη μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν Χαλκίδος. Ἐπὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἐπισκοπεύσεως τοῦ Εὐγενίου ἦτο ἠνωμένη μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς Σκιάθου καὶ Σκοπέλου καὶ ἡ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου κειμένη πόλιξιν τῶν Τρικκέρων (πρβ. Π. Ἀραβαντινοῦ Χρονογραφία Ἡπείρου τόμ. Β. σ. 93).

3. Ὁ Ἀλέξ. Μωραϊτίδης ἐκάθη μοναχὸς μετονομασθεὶς Ἀνδρόνικος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Γρηγορίου τῆ 16 Σεπτεμβρίου 1929 ἀπεβίωσε δὲ τῆ 26 Ὀκτωβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους.

4. Εἰς τὴν ΔΒ. πλευρᾶν τῶν κελλίων τῆς Μονῆς καὶ ἀκριβῶς κάτωθεν τοῦ ξενῶνος ὑπῆρχεν ἄλλοτε τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ· σήμερον ἐξ αὐτοῦ ἐλάχιστα λείψανα διασώζονται.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἐκλάπη.

Ἐκ τῆς «Ἐστίας» ἐγνώσθη ὅτι ὁ Σεβ. Σιναιίου κ. Πορφύριος ἐζήτησε τηλεγραφικῶς παρὰ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου, εἰς οὗ τὴν κυριότητα περιήλθεν ὁ Σιναϊτικὸς Κώδικς ἐξ ἀγορᾶς παρὰ τῆς κυβερνήσεως τῶν ρωσικῶν Σοβιέτ, ὅπως ἀποδοθῆ οὗτος εἰς τὴν Μονήν τοῦ Σινᾶ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ Κώδικς ἐκλείπη ἐξ αὐτῆς. ἡ δὲ Ἀγγλία, μαιθάνουσα τοῦτο, δὲν θὰ θελήσῃ πάντως νὰ ἀρνηθῆ τὴν ἀπόδοσίν του εἰς τὴν δικαιοῦχον, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ Μονή, μόλις ὡς ἐξεροῦργη ἡ μπολσεβικὴ ἐπανάστασις, ἐπεφυλάχθη νὰ διεκδικήσῃ πάντα τὰ ἐν Ρωσίᾳ δικαιώματά της. Ἡ πληροφορία προσθέτει ὅτι τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, γνωρίζον ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Tischendorf ἐκδόσεως τοῦ Κώδικος τὸ πρὸς τὸν τσάρον ἐγγράφον τῆς Μονῆς, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι προσηρέχθη εἰς αὐτὸν ὑπ' αὐτῆς ὡς δῶρον, ἐπικαλεῖται τὸ δωρητήριον τοῦτο κατὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ. Ἀλλ' ὅτι φαίνεται, δὲν ἔμαθεν ἀκόμη τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον εἶνε ὅτι, καθ' ἃ ἐγράψαμεν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ Κώδικς δὲν ἐδωρήθη, ἀλλὰ ἐκλάπη ἀπὸ τὴν Μονήν, ὡς ὁμολογεῖ αὐτὸς ὁ τότε ἐν Κων)πόλει πρεσβευτῆς τῆς Ρωσίας κόμης Ἰγνᾶτιεφ ἐν ἰδιογράφοις ἐπιστολαῖς του πρὸς τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ρώσον ἀρχιμ. Ἀντωνῖνον. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν αὐτοὶ οἱ ρῶσοι ὁμολογοῦν ὅτι ἐκλάπη καὶ ἐσφειτ ε ρ ι σ θ η σ α ν—αὐταῖς λέξεσι—τὸν Κώδικα, τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, μὴ ἀνεχόμενον νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς κλεπταποδόχος, θὰ ἀποδώσῃ ἀσφαλῶς αὐτὸν εἰς τὸν νόμιμον αὐτοῦ κτήτορα.

Ὁρθοφροσύνη πολιτικοῦ.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ γνωστὸς γάλλος πολιτικὸς κ. Caillaux ἐν σειρᾷ διαλέξεων περὶ τοῦ μαρξισμοῦ, ἐν Παρισίοις, ἐπισύρει εἰς τὴν κριτικὴν του τὴν προσοχὴν οὐ μόνον τοῦ παρισινοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔξω τῆς Γαλλίας ἀναγνώσκοντος τὰς περιλήψεις τῶν ὁμιλιῶν του. Ὅρίζων τὸν μαρξισμόν ὡς κατ' ἐξοχὴν διδασκαλίαν τοῦ μίσους, ποιεῖται, κατ' ἀντίθεσιν, ἀξιοσημειώτους παρατηρήσεις περὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Κατὰ τὸν ἐπιφανῆ πολιτικόν, τὸ πνεῦμα τοῦ μίσους, τὸ ὁποῖον διακρίνει τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, τῆς ὁποίας καὶ ἀποτελεῖ τὴν μεγαλειτέραν ἁμαρτίαν, εἶνε προὸν τῆς μαρξιστικῆς διδασκαλίας, τῆς ὁποίας ὅμως καὶ αἱ περὶ ἱστορικὸ ὕλισμοῦ θεωρίαι καὶ αἱ περὶ τῆς λεγομένης ὑπεραξίας, ἤδη ἀπεδείχθησαν ἄρρητ' ἐσφαλμένα. Εἶνε ἀδύνατον, κατὰ τὸν Caillaux, πολιτικῶν ἢ κοινω-

νικόν σύστημα να βασισθῆ ἐπὶ τοῦ μίσους· μόνον εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστιανισμοῦ δύναται να εὐδοθη. Τὸ ἔργον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπὶ ἤρξε βραδί, ἀλλὰ ἀσφαλές. Ἐν πρώτοις κατήργησε τὴν δουλείαν· ἔπειτα εἰργάσθη κατὰ τῆς δουλοπαροικίας· σήμερον δὲ ἀγωνίζεται κατὰ τῆς καταπίσεως τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν πτωχῶν ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῶν πλουσίων. Τὰ κοινοτικά ὅμως ταῦτα κατορθώματα ἐπετεύχθησαν μόνον διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης τῆς διαπνεομένης ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐν καθεστῶς μίσους θὰ τὰ ἐξουδετέρωναι ἀνεπιστρεπτί.

Ραδιοφωνικαὶ ἀνωμαλίαι.

Ἀπό τινος οἱ ἀνὰ τὸν κόσμον εὐσεβεῖς καθολικοὶ κύκλοι διωτελοῦσιν ἐν ἐξεγέρσει κατὰ τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, διότι, ἀφ' ἧς ὁ γνωστός ἐπὶ τὸ ὄνομα «Radio-Paris» ἰσχυρότατος καὶ μακροῦ κύματος ραδιοφωνικὸς πομπὸς περιήλθεν εἰς τὴν κατοχήν τοῦ γαλλικοῦ κράτους, δὲν ἐπιτρέπη πλέον ἢ δι' αὐτοῦ μετάδοσις τῶν ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν θρησκευτικῶν κηρυγμάτων καὶ ὁμιλιῶν, ἰδίως δὲ τῶν κατὰ τὰς τεσσαρακοστὰς ἐκφωνομένων ἐν τῇ Notre Dame τῶν Παρισίων, τὰς ὁποίας μετὰ καὶ τῶν ᾠμάτων τῆς ἱερᾶς μουσικῆς παρηκολούθου ἐκατομμύρια πιστῶν. Ἡ ἐπίσημος δικαιολογία τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὅτι τὸ κράτος πρέπει να ἦνε ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς θρησκείας «οὐδέτερον». Τὰ καθολικά θρησκευτικὰ περιοδικὰ, διαμαρτυρούμενα διὰ τὴν προᾶξιν ταύτην, βεβαίωσιν ὅτι δι' αὐτῆς τὸ «οὐδέτερον» κράτος κατέθλιψε κόσμον ἀριθμητικῶς ἀπείρως ἐπέρτερον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ δυσηρεστοῦντο ἐκ τῆς ἐν τοῖς ραδιοφωνικοῖς προγράμμασιν ὑπάρξεως καὶ τῶν θρησκευτικῶν ἀκουσμάτων. Ἐν πάσῃ ὁμοῦ περιπτώσει τὸ διᾶβημα χαρακτηρίζεται ὡς προᾶξις σκληρότητος ἀπέναντι ἰδίως τῶν ἀνὰ τὴν χώραν ἀσθενῶν, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν αὐτὴν ὡς πλήγμα ἀπάνθρωπον, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς παρακολούθησεως τῶν κηρυγμάτων καὶ τῆς ἱερᾶς μουσικῆς ἤντλουν σημαντικὴν ψυχικὴν ἀνακούφισιν καὶ παραμυθίαν.

Ἐν τῷ εὐρύτερῳ καὶ ὠραιότερῳ τῶν ἰαπωνικῶν θεάτρων τοῦ Τόκιο ἐδιδάχθη ἐν δράμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Kirishitan-Ewaki», ἔργον τοῦ ἐπιφανεστέρου τῶν μυθιστοριογράφων καὶ δραματοποιῶν τῆς Ἰαπωνίας Mikihiko Nagata μετ' ὑπόθεσιν ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν χριστιανῶν-Nagasaki. Τὸ δράμα ἔσχε περιφανῆ ἐπιτυχίαν. Ὁ τίτλος του σημαίνει «Ὁ ζωγραφισμένος χάρτινος κύλινδρος ἐνὸς χριστιανοῦ», ἢ δ' ὑπόθεσις του ἐλήφθη ἐκ προσφάτως ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐκδοθέντος βιβλίου. Νεαρὸς δόκιμος ζωγράφος, ἔχων τὸ ἐργαστήριον του πλησίον τῆς συνοικίας τῶν ξέ-

νων, παρεκλήθη ὑπὸ εὐρωπαίου πελάτου να ζωγραφίσῃ ἓνα Ἐσταυρωμένον. Ὁ ζωγράφος, διακούσας τῆς ἐργασίας του ἐπὶ τῆς παραγγελίας, τόσον ἐμαγεύθη ἀπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐσταυρωμένου, τὸ ὁποῖον προήρχετο ἀπὸ τὸν χροσστήρᾳ του, ὥστε ἔγεινε χριστιανός, παρὰ τὸν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἄγριον κατὰ τῶν χριστιανῶν διαγμόν. Βραδύτερον προσεῖλκεν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν μνηστὴν του, ἣ ὁποία τὸν ἠμπόδιε να καταφύγῃ εἰς εἰσὶν ὀλίγων ἀλλανδικῶν πλοίων. Αἰχμαλωτισθεὶς οὕτω ὑπὸ τῶν δικτῶν ἐσταυρώθη, ἐφρονεύθη δὲ πλησίον του καὶ ἡ μνηστὴ του, ὡς ἀρνηθεῖσα να ὑπακούσῃ εἰς τὴν διαταγὴν τῶν δικτῶν, ὅπως λακτίσῃ τὸν σταυρὸν, ἐφ' οὗ ἐσφάδαξεν ὁ μνηστὴ της, εἰς ἔνδειξιν ἀπεχθείας. Τῇ αἰτήσῃ του συνθέτου ἐτελέσθη ἐπ' ἐσχάτων λειτουργία ἐν τῷ ρωμαϊκῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Τόκιο πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Σείνοσου, τοῦ πραγματικοῦ ἥρωος τοῦ δράματος. Εἰς τὴν λειτουργίαν παρέστη ὁλόκληρος ὁ θίασος.

Ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ὁμάδος τῶν Ἰστοποτῶν τῆς Εἰρήνης ὁ ἐν Λωζάννῃ Καθηγητὴς τῆς Ἰστορίας ὁμίλησεν εἰς ἑξ' ἀποφάσεις ἐν τῷ «Ἀθηναίῳ» ἐπὶ τῶν ἐξῆς θεμάτων: Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῷ ἑλληνορωμαϊκῷ κόσμῳ ὁ λαὸς τῆς Βίβλου· οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῇ χριστιανικῇ Εὐρώπῃ· οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῇ συγχρόνῳ Εὐρώπῃ· καί, τέλος, τὸ ἐθνικὸν συναίσθημα τῶν ἑβραίων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνεδρίασε τακτικῶς κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα τὴν Τετάρτην καὶ Πέμπτην, συνήλθον δὲ χθὲς καὶ σήμερον καὶ τὰ δύο Συνοδικὰ Δικαστήρια. Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης συνεζήτησεν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ μακρῶν καὶ ἐμπερισπωμένων τῶν χρεουσῶν Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν, τῆς πληρώσεως τῶν κληρικών ὅπως καταρτίσῃ μὲν τοὺς καταλόγους ὑποψηφίων, μὴ παύσῃ δὲ ἐναρξάμενα παρὰ τῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς τροποποιήσεως τῆς περὶ ἐκλογῆς νέων Ἀρχιερέων διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ νόμου, συμπρόσθεν τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπεφώνησεν καὶ σχετικῶς Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην περὶ ὧραν 5ην μ. μ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσκέψθη τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνμήλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Μετὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Πέμπτης οἱ Σεβ. Σύνοδοι καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παρεβύθησαν εἰς πρόγευμα ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ. Ὁ Μ. Ἀρχιδ. Χρυσόστομος Μπόγδης ἐχειροτονήθη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Εὐαγγελιστρίας Πειραιῶς εἰς Πρεσβύτερον καὶ προεχειρίσθη εἰς Ἀρχιμανδρίτην.

ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπεφασίσθη ὅπως γίνῃ προκήρυξις πρὸς συγγραφὴν λαϊκῆς Ἀπολογητικῆς. Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ὅπως γίνῃ ἐκτύπωσις τῶν θείων καὶ ἱερῶν Λειτουργικῶν Μ. Βασιλείου, Ἰωάννου Χρυσόστομου καὶ Προηγασμένων μετὰ σχετικῶν διατάξεων.

Ὁ Καθηγητὴς καὶ Διευθυντὴς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου Πανεπιστημίου Σωτηρίου παρακληθεὶς ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἤρξατο παρασκευάζων τὸ Λεύκωμα τῶν ἱερῶν εἰκόπων πρὸς ἐκτύπωσιν.

Ὁ Ἱερός Ἀμβων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔσχε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἦδη δημοσιεύεται εἰς 12 χιλ. ἀντίτυπα, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ὁ ἀ-

ριθμὸς αὐτῶν ταχέως θὰ διπλασιασθῆ, διότι τὸ φύλλον ζητεῖται οὐ μόνον παρὰ ναῶν καὶ κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ οἰκογενειῶν καὶ ἰδιωτῶν.

— Ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εισηγήθη εἰς τὴν Ἱερῶν Σύνοδον κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Τετάρτης τὸν καθορισμὸν «Ἑβδομάδος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» διὰ σειρᾶς θρησκευτικῶν διαλέξεων καὶ ἱερῶν συντάξεων, πρὸς τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τοῦ λαοῦ.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὑπέβαλεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τὸ ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς κατεχόμενον κτιρίου τῆς Γερμανοῦ Σχολῆς. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐζήτησε τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου περὶ ἐξαγορᾶς τοῦ κτιρίου.

— Χθὲς ἐγένετο ἡ τακτικὴ Σύναξις τῶν Προσβυτέρων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος (Πλάκας). Ἐμελετήθησαν δὲ αἱ διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ ἐν ταῖς περιπτώσει λειτουργίας ἐνὸς ἢ πλειόνων ἱερῶν, εἰσηγουμένου τοῦ Ἀρχιμ. Γ. Παπαγεωργιάδου.

— Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ ἐπὶ τῇ εορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐτελέσθη ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ ναῷ τῆς Καπνικαρέας ἡ τεθεσπισμένη ἐτησίᾳ μνημόσυκος ἱεραουργία ἐπὶ ἀναπαύσει τῶν ψυχῶν τῶν αἰδίδιμων ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν καὶ καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ἱεραουργούντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν, κατ' ἣν παρέστησαν ὁ Πρύτανης, ἡ Σύγκλητος, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἱκανοὶ ἱεράρχαι καὶ πλῆθος φοιτητῶν, ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου εἶπε τὸν λόγον τῆς ἐπίσημοι Πανεπιστημιακῆς ἡμέρας ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς π. ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Στεφανίδης περὶ τοῦ Ἱγνατίου Οὐγγροβλαχίας, τοῦ Λεσβίου. Ὁ λόγος, ἀκουσθεὶς μετ' ἀδιαπτῶτου ἐνδιαφέροντος, κατεχειροκροτήθη ὑπὸ τοῦ πληροῦντος τὴν αἴθουσαν ἀκροατηρίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Θ. Π. μετέβη εἰς Σουδὰν πρὸς ἐπίσκεψιν καὶ εὐλογίαν τοῦ ἐκεῖ ὀρθοδόξου ποιμνίου.

— Ἐν Καίρῳ ἐτελεύτησε τὴν ζωὴν ὁ ἀρχαιότερος τῶν κληρικῶν τοῦ ἀλεξανδρινοῦ θρόνου Ἀρχιμ. Γεννάδιος Γιανναγῆς. Ὁ μεταστάς ἐκλεκτὸς κληρικὸς ἀφ' ἧς ἀπεφοίτησε τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς καθωσίωσεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς πατριαρχείας ἤδη τοῦ ἀειμνήστου Σωφρονίου εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας. ἦτις ἐχρησιμοποίησεν αὐτὸν εἰς πλείστα διακονήματα. Ἡ καλοκαγαθία τοῦ μεταστάντος, ἡ πειθαρχικὴ εἰς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσις καὶ τὸ φιλελεῆμον ἦσαν παροιμιώδη ἀπανταχοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Σουδάν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Μεταξὺ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐπ' ἐσχάτων ἐν Κισνοβίῳ συγκροτηθέντος δ' ρουμανικοῦ ἱεραποστολικοῦ συνεδρίου ἦσαν καὶ αἱ ἀκόλουθοι: Ἰδρυσις ὀργανώσεως εἰδικῶν ἱεραποστόλων' διοργάνωσις παρὰ τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Κισνοβίῳ Πανεπιστημίου εἰδικοῦ Ἰνστιτούτου πρὸς πρᾶκταρασκευὴν ἱεραποστόλων διὰ τὴν Ρωσίαν' Ἰδρυσις παρὰ τῇ ἰ. συνόδῳ τῆς ρουμανικῆς ἐκκλησίας κεντρικῆς ἱεραποστολικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς χειραγωγίαν τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως κατ' ἅπαν τὸ ρουμανικὸν πατριαρχεῖον' διοργάνωσις ὀρθοδόξου ἀδελφότητος τῆς ρουμανικῆς ἀνεπτυγμένης τάξεως' ἐνωσις πάντων τῶν ὀργανώσεων τῆς ὀρθοδόξου νεολαίας εἰς ἓνα παρρουμενικὸν σύνδεσμον' ἐν τῷ ἐν Βουκουρεστίῳ λειτουργούντι ἀγιογραφικῷ Ἰνστιτούτῳ κατάρτισις ἀπολογητικῆς βιβλιοθήκης καὶ ἐκδοσις μνημιαίου περιοδικοῦ τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας, διὰ τὰς μεμορφωμένους τάξεις' ἐπίσπευσις τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀγ. Γραφῆς καὶ παράκλησις πρὸς τὸ κράτος ὡς μεταβιβασθῶσιν εἰς τὴν μέριμναν τῆς Ἐκκλησίας πάντα τὰ ἔργα τῆς κοινωτικῆς φιλανθρωπίας' νομοθετικὴ πρόνοια περὶ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τοῦ θρησκευτικοῦ γάμου' νά ὀρισθῇ δλόκληρον τὸ Δωδεκαήμερον ὡς ἐξαιρετικὴ ἡμέρα' διὰ 250 οἰκογενείας νά ἀντιστοιχῇ εἰς ἱερεῖς' καθορισμὸς ὠρι-

σμένων μοναστηρίων διὰ πρόσωπα μόνον ὀνοματίας μορφώσεως πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ μοναχικοῦ βίου' καθορισμὸς ἀνά σύμψασαν τὴν Ρουμανίαν εἰδικῶν προσευχῶν ὑπὲρ τῆς δοκιμαζομένης ρωσικῆς ἐκκλησίας' ἐφοδιασμὸς πασῶν τῶν ἐπαρχιῶν διὰ κινηματογραφικῶν ταινιῶν καὶ κατασκευῆ ταινιῶν θρησκευτικοῦ περιεχομένου πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας ἐν τῷ ρουμανικῷ βασιλείῳ' Ἰδρυσις ἐργαστηρίων εἰκονογραφίας ἐν ἐκάστῃ ἐπαρχίᾳ ἐλεγγόντων τὰς ὑπὸ ἰδιωτῶν ζωγράφων κατασκευαζομένης ἀγιογραφίας' περιοδικαὶ συνελεύσεις τοῦ κλήρου εἰς τὰς μονὰς πρὸς κοινὴν Ἐξομολόγησιν καὶ Μετάληψιν καὶ ἄλλας εὐσεβεῖς ἀσκήσεις' διοργάνωσις λιτανειῶν καὶ ἀποδημιῶν προσκυνηματικῶν πρὸς τὰς μονὰς, τῇ συμμετοχῇ ἰδίως τῆς σπουδαζούσης νεολαίας' χρησιμοποίησις τῶν σπουδαζουσῶν ἐν ταῖς θεολογικαῖς πανεπιστημιακαῖς σχολαῖς κορασίδων εἰς τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν, τῆς περιποιήσεως τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ὀπασθήποτε πασχόντων ἐν τοῖς νοσοκομείοις καὶ ταῖς κλινικαῖς.

— Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ρουμανίας εἰς 18.000.000 ἀνερχόμενος ρουμάνων τὴν γέννησιν καὶ τὴν γλώσσαν, ἀποτελεῖται ἐκ 12.500.000 ὀρθοδόξων, 1.000.000 οὐνιτῶν, 1.500.000 ρωμαιοκαθολικῶν, 750.000 μεταρρυθμιστῶν, 450.000 Εὐαγγελικῶν, 75.000 οὐνιταρίων καὶ 1.000.000 ἐβραίων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἐτελεύτησεν ἐν ἡλικίᾳ 75 ἐτῶν ὁ μητροπολίτης Δομπρο—μπροσάνσκης Εὐγένιος, ἐπὶ 38 μὲν ἔτη διακονήσας τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ ὡς κληρικὸς, ἐπὶ 28 δ' ἔτη ποιμάνας ὡς ἐπίσκοπος τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ ἐπαρχίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ ἰ. σύνοδος συνέταξε σχέδιον νέου Καταστατικοῦ νόμου τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ ὀποίῳ ἐπιφέρονται μεταβολαὶ τινες εἰς τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχύον, μεταξὺ τῶν ὀποίων εἶνε καὶ ἡ αὐξήσις τῶν ἐπαρχιῶν ἐκ 10 εἰς 13. Ὁ πρόεδρος τῆς ἰ. Συνόδου σεβ. μητροπολίτης Βιδινίου Νεόφυτος ἐπισκεφθεὶς τὸν πρόεδρον τῆς βουλγαρ. κυβερνήσεως ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὸ νομοσχέδιον παρακαλέσας ὅπως ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἐν Βαρσοβίᾳ συνεκλήθη τὸ πρῶτον ἱεραποστολικὸν συνέδριον, οὐνιτος ἐν ἐναρξίν ἐκήρυξεν ὁ Μακαρ. Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. Διονύσιος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

Ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ ἔτους 1932 ἐν Κόβνο εἶχε τεθῆ ὁ θεμέλιος λίθος μεγαλοπρεποῦς καθεδρικοῦ ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ τοῦ τρούλλου τοῦ ναοῦ ἐτέθησαν ἡδὴ καὶ οἱ σταυροί, ἀλλ' αἱ ἐργασίαι ἐγένετο ἀνάγκη νά διακοπῶσιν ἐλλείψει χρημάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

Λήγοντος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν τῇ μονῇ Πετσιόρσκη ἐγένετο ἐναρξίς τῆς σειρᾶς τῶν μονίμων θεολογικῶν μαθημάτων διὰ τοὺς ὑποψηφίους ἱερεῖς τῆς Ἐσθονικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὰς γλώσσας ἐσθονικὴν καὶ ρωσικὴν. Τῆς δαπάνης τῶν σπουδῶν τούτων μετέσχε καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐσθονικῆς Δημοκρατίας κ. Tenpnyšen διὰ προσφορᾶς ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου του ταμείου 250 κορωνῶν, 750 δὲ κορώνας προσήνεγκε καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

— Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Ἐσθονίας ἀποτελεῖται ἐκ δύο ἐπαρχιῶν, τῆς τοῦ Ρέβελ καὶ τῆς Νάρβης' τούτων ἡ δευτέρα περιλαμβάνει ἀποκλειστικῶς ῥώσους ὀρθοδόξους. Τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον αὐτῆς ἐπ' ἐσχάτων συνέταξε νέον Κανονισμὸν τῆς ἐπαρχίας Νάρβης, ὅστις καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν σύνοδον τῆς Ἐσθονικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς ἐγκρίσιν. Διὰ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου προβλέπεται ἡ αὐτονομία τῆς ἐπαρχίας ταύτης, τῆς ὀποίας ὁ σύνδεσμος τῶν ὀρθοδόξων ἐνοριῶν θὰ ἀποτελέσῃ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον.

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῆς Γιουγοςλαβίας Ἀλέξανδρος προσέφερε £ 300 πρὸς ἀγορὰν κωδώνων διὰ τὸν νέον καθολικὸν ναὸν τοῦ Zajchar, ὡς καὶ ἄλλην γενναίαν δωρεάν πρὸς τὸν καθολικὸν ἐπίσκοπον τῆς κροατικῆς πόλεως Senj δι' ἐπιδιορθώσεις τοῦ παλαιοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς.

—Μεταξὺ τῆς ἰσπανικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βατικανοῦ διεξάγονται συνεννοήσεις περὶ συνάψεως κογκορδάτου.

NEA BIBLIA

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει πᾶσαν νέαν ἐκδοσιν, ἥς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεθδυνσίν].

Φιλάρτου Μητροπ. Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου κλπ., Ἀ' Προβλήματα καὶ κατευθύνσεις τῆς Ἐσωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Β' Εἰσηγήσεις πρὸς τὴν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος). Ἀθήναι, Τύποις Συνεδικοῦ-Καβαλλιεράτου. —Τούτων τὸ μὲν Α' ἀπετέλεσε θέμα διαλέξεως γενομένης ἐν τῷ «Παρνασσῷ» κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ παρ. ἔτους, τὸ δὲ Β' εἶνε ἀνάπτυξις τῆς περὶ τῆς Ἐσωτερ. Ἀποστολῆς πράξεως τῆς Δ. Ι. Συνόδου κατ' ἐφαρμογὴν τῆς περὶ τῆς Ἱεραποστολῆς ἀποφάσεως τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῶν δεόντων ἐφεξῆς γενέσθαι.

Αριστοτέλους Κούζη Μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τακτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς ὡς ἱατρὸς. Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν τῇ 30 Μαρτ. 1933. Ἀθήναι, τυπ. «Ἐστία» 1933.

Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ «Περὶ οὐρανῶν» ἔργον τοῦ Ἰωάννου ἐπισκόπου Προεδριανῶν. Ἀθήναι τυπ. «Ἐστία» 1933.

Δημ. Π. Πασχάλη, Γαβριήλ ὁ Γ' Πατριάρχης Κων-σταντίας (1702—1707). Ἀθήναι, τυπ. «Ἐστία» 1933.

Εὐγενίου Μιχαηλίδου Καθηγητοῦ, Διευθ. τοῦ «Ἐκκλησ. Φόρου», Ἐπιμνημα πρὸς τὰς Συγκλήτους τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης περὶ ἰδρύσεως ἐν αὐτοῖς ἑδρᾶς ἀραβικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας. Ἀλεξάνδρου, Πάτρ. Τυπογραφεῖον, 1933.

Πέτρου Ἡ. Κοντοῦ, τακτ. καθηγ. τοῦ Πανεπ. Θεσσα-

Η ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς

Προκηρύξεις

Διαγωνισμὸν πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν (Γερμανίαν) καὶ συντήρησιν ἐκεῖ ἐπὶ μίαν τριετίαν χάριν πληρετέρων καὶ εὐρύτερων σπουδῶν ἐνὸς πτυχιούχου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κεκτημένου τὸν βαθμὸν τοῦλάχιστον «λίαν καλῶς».

Οἱ υποψήφιοι δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίνωσι τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Προμῶνται οἱ ἐκ Σιατίστης τυχὸν καταγόμενοι ἢ ἐκ τῶν νέων χωρῶν ἢ ἐκ τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος.

Οἱ υποψήφιοι ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσι εἰς τὸ γραφεῖον Δημοσιευμάτων τοῦ Πανεπιστημίου πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ διαγωνισμοῦ αἰτήσιν, ἐν ἧ' νὰ ἐπισυνάπτωσι :

α) Ἀντίγραφον τοῦ πτυχίου των,
β) Πιστοποιητικὸν ἑλληνικῆς ἰθαγενείας,
γ) Πιστοποιητικὸν ὅτι δὲν ὑπέχουσι στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν ἢ ὀτιἀπῆλλάγησαν αὐτῆς νομίμως,
δ) Πιστοποιητικὸν ὅτι δὲν ὑπέπεσαν εἰς ἐγκληματικὴν τινα πράξιν καὶ ὅτι δὲν διώκονται διὰ τοιαύτην πράξιν.

Ὡς χρόνος ἐναρξέως τοῦ διαγωνισμοῦ ὀρίζεται τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1934.

Οἱ υποψήφιοι θὰ ἐξετασθῶσι γραπτῶς εἰς θέματα ἐκ τῆς Λογικτικῆς, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καὶ τῆς Εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην.

Διὰ περισστέρας πληροφορίας δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Σχολῆς.

Ὁ Πρύτανης
Στ. Σεφεριάδης

λονικῆς, Σκοποὶ καὶ κύρια γράμμαι δασικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα, Λόγος πανηγυρ. κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ μεγ. αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκῃ 1933.

Φωτίου Παλιατσέα, Πρωτάνεως τοῦ Πανεπ. Θεσσαλονίκης, Τὸ ἄζωτον ἐν τῇ παγκοσμίῳ οἰκονομίᾳ Λόγος πρωτανικός Θεσσαλονίκῃ 1933.

Χαρίτωνος Χαριτωνίδου, καθηγ. τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, Λόγος εἰς Ἀδαμάντιον Κοραῆν. Πανηγυρικός ἐπὶ τῇ 100ταετηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ Θεσσαλονίκῃ 1933.

Μιχαὴλ Δένδια, τακτ. καθηγητοῦ τοῦ Διοικητ. Δικαίου ἐν τῷ Πανεπ. Θεσσαλονίκης, Περὶ ἐλευθερίας Λόγος πανηγυρικός εἰς τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν κλπ. Θεσσαλονίκῃ 1933.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

I. Μητροπόλις Κρήτης.

Κατόπιν τοῦ θανάτου τοῦ τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Γωνίων Πεδιάδος προσκαλούμεν δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 51 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν χηρεύουσαν θέσιν τῆς ἐνορίας τοῦ εἰρημένου χωρίου καὶ κεκτημένους τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν τὸ ἀργότερον ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ αὐτῶν πιστοποιητικὰ ἔγγραφα. Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 23 Ἰανουαρίου 1934. Ὁ Γεν. Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος † Ἀρχιμ. Εὐμέν. Φανουράκης.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ ἐν Χίῳ ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος δηλοποιεῖ ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὰ κάτωθι 31 μοναστηριακὰ ἀγροκτήματα τῆς ἱερᾶς Νέας Μονῆς Χίου κείμενα ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ 1) «Μέλισσα» περιφερείας κοινότητος Λευκῶν Πάρου ἐκτάσεως 12 περίπου στρεμμάτων.—2) Ἀχλαδιὰ 15 στρεμ.—3) Πλατεῖα χωράφια 26 στρεμ.—4) Παγῶνα 20 στρεμ.—5) Ἀγριαχλαδιὰ 15 στρεμ.—6) Καμίνι 15 στρεμμάτων.—7) Κονταράτου 20 στρεμ.—8) Λοῦρος 8 στρεμ.—9) Λοῦρος 8 στρεμ.—10) Ἀλιμίδι 10 στρεμ. 11) Χωράφια 20 στρεμ.—12) Μεσοβουνιά 60 στρεμ.—13) Χωράφια 10 στρεμ.—14) Ἰσοβόλα ἢ Λαγκαδάκια 150 στρεμ.—15) Σκάλες 30 στρεμ.—16) Μαρίας 8 στρεμ.—17) Μανοῦ 12 στρεμ.—18) Κατηραμένη 10 στρεμ.—19) Ἐγγεριδιὰ 12 στρεμ.—20) Ἐγγεριδιὰ 2 στρεμ.—21) Γέροντας-Παροικίας Πάρου 10 στρεμ.—22) Γενάρη-Παροικίας Πάρου 4 στρεμ.—23) Κακάπετρα-Παροικίας Πάρου 2 στρεμ.—24) Κακάπετρα (Ἄμπελος)-Παροικίας Πάρου 2 στρεμ.—25) Καντηνιλαίς-Κοιν. Ναούσης 25 στρεμ.—26) Ἐξωμαντρί (Βοσκότοπος) Λευκῶν-Πάρου 80 στρεμ.—27) Παγῶνα (Βοσκότοπος) Λευκῶν-Πάρου 10 στρεμ.—28) Μανοῦ (Βοσκότοπος) Λευκῶν Πάρου 40 στρεμ.—29) Περιστέρι (Βοσκότοπος) Παροικίας Πάρου 2000 στρεμ.—30) Θαψανά (Βοσκότοπος) Παροικίας Πάρου 5 στρεμ.—31) Νοτιεῖα (Βοσκότοπος) Παροικίας Πάρου 4 στρεμ. ὡς ἔχουσι καὶ εὐρίσκονται βάσει τῶν ὄρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 διακηρύξεως τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. Χίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Χίου τῆς 9 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. Ἡ δημοπρασία διενεργηθήσεται ἐν Πάρῳ δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 4ην (τετάρτην) τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1934 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Οἱ φάκελλοι εἶνε δεκτοὶ μέχρι τῆς 11ης ὥρας π. μ. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τοῦ ἐναυθα ὑπὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ἐν Σύρῳ ὑπὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν Πάρῳ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἀντιπροσώπου κ. Στυλιανοῦ Ποπολάνου. Ἐν Χίῳ τῇ 12 Ἰανουαρίου 1934. Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ὑπ)μὰ Χίου.

Τύποις «Φοῖνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι